

Școala de la Tg. Mureș

Un recent comunicat informează lapidar că, începând cu viitorul an școlar, la Tirgu Mureș ia ființă secția de actorie în limba română în cadrul Institutului de teatru din localitate.

Noutatea, care are toate aparențele unui fapt obișnuit, este teribil de bogată în semnificații și consecințe.

Se știe că, de mai bine de două decenii, singura școală care produce actori este I.A.T.C., școală serioasă, cu destui profesori excelenți; școală care, an de an, a trimis spre teatre actori de remarcabilă valoare, revigorând mereu colectivele teatrelor noastre; școală de veche și bună tradiție, recunoscută pentru calitatea ei științifică și învidiată în lume pentru condițiile de studiu pe care le oferă; școală care și-a asumat, o vreme, cu deplină acoperire, sarcinile conservatoarelor de artă dramatică din București, Iași, Cluj și Timișoara.

Că a făcut-o, cum ziceam, cu deplină acoperire, stă mărturie situația teatrelor, care se sprijină în principal pe forțele artistice produse de I.A.T.C. în ultimul sfert de veac. Dar că, prin forța — obiectivă — a lucrurilor, de vreo cîțiva ani încoace, institutul din București produce mai puțin decît

cer teatrele, e un adevăr știut. Știut, mai cu seamă, de colectivele mici și îndepărtate de Capitală. Sînt cauze multiple, în analiza cărora nu intru, cauze legate de raportul dintre cifra de pensionări și cifra de școlarizare a I.A.T.C., cauze legate de dezvoltarea colectivelor teatrale, de creșterea programului lor, destule alte cauze care au dus la nevoia de cadre tinere în teatre și la neputința I.A.T.C. de a acoperi necesarul de cadre tinere.

Esențial îmi apare faptul că s-a înțeles acest lucru și că s-a procedat la soluționarea acestei situații în modul cel mai înțelept cu putință.

Va să zică, avem la Tirgu Mureș o școală de actorie. Va să zică, peste patru ani teatrele vor beneficia de actori formați la această școală. Faptul capătă proporțiile unui eveniment. Consecința cea mai importantă mi se arată a fi că, încă în acest cîcinal, numărul tinerilor absolvenți de actorie se va dubla, spre folosul teatrelor.

Cum vor arăta actorii formați la școala de teatru de la Tirgu Mureș? Se vor distinge oare de colegii lor din București, așa cum mediciiștii clujeni se disting de cei craioveni sau politehicienii timișoreni de cei ieșeni? Iată o întrebare la care aștept să pot răspunde. Iată o întrebare care exclude, după cum se poate vedea, umbra oricărei îndoieli în privința valorii viitoare școlii. Aici, la Tirgu Mureș, funcționează un institut de teatru de veche tradiție, institut care poartă numele marelui om de teatru maghiar Szentgyörgy Istvan și care oferă teatrelor maghiare din țara noas-

tră actori de excelență formație. Institutul are o bază materială generoasă — cu o sală de spectacole ca o bijuterie — are cadre profesionale temeinic pregătite; prin urmare, premisele esențiale pentru a prelua, pregăti și produce actori buni există.

Mie, personal, dar foarte personal, îmi apar și două consecințe, e adevărat, secundare, dar nu lipsite de importanța lor. Prima: în mod necesar, corpul profesoral va fi completat cu actori și regizori din alte puncte ale țării, artiști valoroși a căror vocație pedagogică este cunoscută sau bănuită. De stabilirea lor la Tirgu Mureș va beneficia și Institutul de teatru, dar și colectivul secției române a teatrului din localitate. Ceea ce e foarte bine.

A doua: dispare o prejudecată după care împlinirea ca actor este strins legată de exercitarea profesiei în Capitală. (Prejudecată în plină vigoare, întreținută în primul rînd de faptul știut că la I.A.T.C., printre asistenți, sînt destui cei care și-au soluționat șederea în București astfel, prejudecată care face din nenumărați actori deosebit de înzestrați, și atît de necesari teatrelor din țară, figuranți fără perspectivă ai prea plinelor colective bucureștene.) Dispare, sau pălește, această prejudecată stupidă și mărginită, elevul școlii de la Tirgu Mureș avînd putință să înțeleagă, mai devreme și fără traume sufletești, că împlinirea sa nu e condiționată de situarea geografică a teatrului în care joacă, ci exclusiv de talentul lui.

Talent descoperit, cultivat, direcționat, făcut cunoscut de Școala de actorie de la Tirgu Mureș.